

Praha dne 30. července 2020
Č. j.: MZP/2020/710/2545
Vyřizuje: Ing. Ondrová
Tel.: 267 122 486
E-mail: Barbora.Ondrova@mzp.cz

Krajský úřad Libereckého kraje
Odbor územního plánování a stavebního řádu
U Jezu 642/2a
461 80 Liberec 2

Stanovisko Ministerstva životního prostředí k návrhu Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Libereckého kraje k částem řešení, které byly od společného jednání změněny

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu, jako příslušný orgán územního plánování dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) oznámil v souladu s ustanoveními § 22 a § 39 odst. 1 stavebního zákona konání veřejného projednání návrhu Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Libereckého kraje (dále jen „A1ZÚR LBK“), které se uskutečnilo dne 23. 7. 2020.

I. Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) uplatňuje na základě § 39 odst. 2 stavebního zákona jako dotčený orgán dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) následující stanovisko k A1ZÚR LBK:

Na základě ustanovení § 21 písm. k) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí je uplatňováno následující:

V Odůvodnění návrhu A1ZÚR LBK není sděleno, jak předkladatel koncepce naplnil zákonnou povinnost, na kterou MŽP upozornilo ve stanovisku k návrhu A1ZÚR LBK vydaném dle ustanovení § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „stanovisko SEA“), a sice na zpracování a zveřejnění prohlášení dle ustanovení § 10g odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí v intencích stavebního zákona.

Odůvodnění:

Stanovisko SEA obsahovalo 27 požadavků, které měly zajistit minimální možné dopady realizace A1ZÚR LBK na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy NATURA 2000 a které byly určeny pro úkoly územního plánování obcí či pro relevantní oddíly návrhu A1ZÚR LBK. Ačkoli upozornění na povinnost zpracování tzv. prohlášení bylo uvedeno až v závěrečné části stanoviska SEA, je i toto upozornění považováno za požadavek, který je nutné zohlednit, resp. za zákonnou povinnost. Kapitola C.3 *Vyhodnocení splnění pokynů pro zpracování návrhu AZÚR LK č. 1 pro veřejné projednání* Odůvodnění návrhu A1ZÚR LBK obsahuje zmínku, že konkrétní i obecné požadavky ze stanoviska SEA byly zohledněny v kapitole M. *Sdělení, jak bylo stanovisko MŽP ČR zohledněno (dle § 37 odst. 6 stavebního*

zákona). V dané kapitole však není uvedeno, jak došlo k naplnění této zákonné povinnosti. V určitých kapitolách Odůvodnění návrhu A1ZÚR LBK lze některé části prohlášení nalézt (samostatný návrh prohlášení přiložen není), ale i přesto upozorňujeme na následující.

Ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj vydalo MŽP Metodické sdělení Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva životního prostředí k prohlášení předkladatele koncepce podle ustanovení § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí při pořizování zásad územního rozvoje a územního plánu (dále jen „Metodické sdělení“), v němž je popsán konkrétní způsob, jak naplnit požadavky ustanovení § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Metodické sdělení je zveřejněno v Informačním systému SEA na internetové adrese <https://mzp.cz/sea> v sekci *Metodická doporučení a aktuality*.

Prohlášení dle výše citovaného zákonného ustanovení se skládá z: a) informace, jak byly ve schválené koncepci zohledněny požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci, b) informace, jak bylo ve schválené koncepci zohledněno vyjádření dotčeného státu, pokud byla koncepce předmětem mezistátního posuzování podle § 14a, c) odůvodnění vybrané varianty, pokud byl návrh koncepce zpracován ve variantách, d) informace o účasti veřejnosti při zpracování koncepce a v procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí, e) informace o přijatých opatřeních pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10h.

Dle výkladu ustanovení § 10i odst. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, které upravuje postupy pro posuzování vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na životní prostředí, má být ustanovení § 10g citovaného zákona použito přiměřeně. Z tohoto důvodu je vhodné zpracovat prohlášení (§ 10g odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí) v intencích stavebního zákona. Mohou tedy být využity relevantní kapitoly Odůvodnění návrhu A1ZÚR LBK, které vychází z příslušného ustanovení stavebního zákona a přílohy č. 4 k vyhlášce č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, jež by neměly být modifikovány a měly by odpovídat jak uvedenému ustanovení stavebního zákona, tak i druhé části přílohy č. 4 zmíněné vyhlášky. Dané kapitoly musí obsahovat i závěry z procesu posuzování vlivů A1ZÚR LBK na životní prostředí (tedy nikoliv jen z pohledu územního plánování), aby bylo ustanovení § 10g odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí validně naplněno.

Část a) prohlášení lze považovat za splněnou v rámci kapitoly *M. Sdělení, jak bylo stanovisko MŽP ČR zohledněno (dle § 37 odst. 6 stavebního zákona)* předloženého Odůvodnění návrhu A1ZÚR LBK.

Část b) prohlášení lze považovat za naplněnou v rámci kapitoly *B. Vyhodnocení splnění podmínek vyplývajících z případných vyjádření příslušných orgánů sousedních států a výsledků konzultací s nimi*.

Část c) prohlášení může být naplněna v rámci kapitol *C. Vyhodnocení splnění požadavků a podmínek pro zpracování návrhu Aktualizace č. 1 ZÚR LK obsažených ve zprávě o uplatňování ZÚR LK a pokynech pro zpracování nového návrhu Aktualizace č. 1 ZÚR LK*

či *F. Komplexní zdůvodnění přijatého řešení* Odůvodnění návrhu A1ZÚR LBK. Je však nutné zmínit i závěry autorizované osoby uvedené ve vyhodnocení SEA v kapitole *A.7 Porovnání zjištěných nebo předpokládaných kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení včetně jejich omezení.* Je tedy žádoucí doplnit informace také z pohledu provedeného procesu posuzování vlivů A1ZÚR LBK na udržitelný rozvoj území.

Část *d)* prohlášení lze považovat za naplněnou i s ohledem na kapitoly Odůvodnění návrhu A1ZÚR LBK zveřejňující stanoviska, vyjádření či připomínky uplatněné v procesu pořizování A1ZÚR LBK, které budou doplněny po uskutečnění veřejného projednání, na němž byl návrh A1ZÚR LBK včetně vyhodnocení jeho vlivů na udržitelný rozvoj území představen veřejnosti. Dle Metodického sdělení musí být veškeré připomínky veřejnosti vypořádány v Odůvodnění návrhu A1ZÚR LBK.

V souvislosti s částí *e)* prohlášení upozorňujeme, že již v nynější fázi pořizování A1ZÚR LBK je nutné stanovit průběh, jak bude probíhat tzv. monitoring potenciálních vlivů A1ZÚR LBK, tedy jak často bude sledování a rozbor vlivů na životní prostředí probíhat, jaké monitorovací ukazatele vlivů na životní prostředí budou používány, kde tyto výsledky budou shromažďovány a zveřejňovány, a také musí být uvedeno, že pokud budou zjištěny nepředvídané významné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, dojde k přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů, bude informován příslušný úřad a dotčené orgány a současně pořizovatel rozhodne o změně koncepce.

MŽP v souvislosti s výše uvedenými zjištěními požaduje, aby bylo v rámci každé zvolené kapitoly Odůvodnění návrhu A1ZÚR LBK, která má suplovat prohlášení dle ustanovení § 10g odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, uvedeno, že se jedná o příslušný bod daného prohlášení.

II. MŽP dále upozorňuje na následující skutečnosti a doporučuje je v A1ZÚR LBK zohlednit:

Na základě ustanovení § 79 odst. 3 písm. s) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) je k posouzení vlivu A1ZÚR LBK na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle ustanovení § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny (dále také „naturové posouzení“) uplatňováno následující:

1. Hodnocení některých vlivů není provedeno v souladu s Metodikou hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů vydanou ve Věstníku MŽP č. 11/2007 (dále jen „Metodika MŽP“).

Odůvodnění:

V kapitole *B.3.1. Hodnocení dopadů AZÚR bez konkrétní (územní) specifikace* je dobře popsán vliv jednotlivých opatření na lokality soustavy NATURA 2000. Samotná vyhodnocení těchto vlivů nepoužívají hodnocení definované Metodikou MŽP. Pokud se

autor rozhodne nepoužít hodnocení dle Metodiky MŽP (zejména hodnocení míry významnosti vlivů dle stupnice od -2, -1, 0, +1 do +2), musí tento krok řádně odůvodnit, resp. uvést, z jakého důvodu je takový postup účelný a vhodnější. Pouhé tvrzení, že navržená opatření nemají územní průmět, není dostatečným odůvodněním.

2. Metodicky chybné vyhodnocení vlivu koridoru D63 (týkajícího se železničního spojení Děčín – Benešov nad Ploučnicí – Jedlová – Rybníště, resp. úseků na území Libereckého kraje).

Odůvodnění:

V kapitole B.3.2.2 *Podrobné hodnocení míry vlivu konkrétních koridorů a ploch* je v rámci hodnocení vlivu koridoru D63 uvedeno: „*Rámec možných úprav při modernizaci železnice je (přes výše uvedené předpoklady) třeba vymezit podmínkou: ‚Vyloučit liniové zásahy do koryta toku a jeho břehů, jako je překládání toku, opevňování, výrazné morfologické úpravy v nivě Kamenice‘. Za těchto podmínek bude vliv maximálně mírný negativní (-1).*“ V návaznosti na režim vnitrostátního práva (zejména ustanovení § 45i odst. 8 zákona o ochraně přírody a krajiny) a dle rozsudku Evropského soudního dvora ve věci C-323/17 (týkajícího se výkladu článku 6 odst. 3 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin) není přípustné předpokládat při hodnocení vlivů realizaci zmírňujících opatření. Vliv koncepce měl být vyhodnocen v předkládané podobě a podmínka, resp. opatření mělo být následně samostatně navrženo mezi opatřeními pro vyloučení a zmírnění vlivu (a k uplatňování v rámci závazných podmínek pro využití území v navazující územně plánovací dokumentaci a ve fázi projektové).

3. Chybějící náležitosti dle vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptáčích oblastech a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny (dále jen „vyhláška“).

Odůvodnění:

Naturové posouzení neobsahuje následující náležitosti požadované v § 5 vyhlášky:

- *Popis vztahu k jiným koncepcím a zásadám územního rozvoje sousedních krajů (odstavec 1 písm. a) bod 2.).*
- *Z textu vyplývá, že docházelo k úpravám návrhu A1ZÚR LBK, přesto naturové posouzení neobsahuje ucelené shrnutí případných úprav návrhu zásad územního rozvoje provedených během zpracování posouzení (odst. 1 písm. a) bod 4.).*
- *Kopie stanovisek orgánů ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, kterými nebyl vyloučen významný vliv návrhu zásad územního rozvoje (odst. 1 písm. a) bod 5.).*
- *Zhodnocení dostatečnosti podkladů pro zpracování posouzení vlivu návrhu zásad územního rozvoje a jejich jednotlivých variant a výčet použitých zdrojů (odst. 1 písm. b)).*

- *Výsledky případné návštěvy a případných terénních šetření na území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, které budou pravděpodobně zásadami územního rozvoje ovlivněny, je-li tyto údaje s ohledem na obsahové zaměření zásad územního rozvoje účelné uvádět, nebo zdůvodnění neúčelnosti uvedení těchto údajů (odst. 1 písm. g)).*
- *Údaje o provedených konzultacích s odbornými osobami, zejména z hlediska jejich rozsahu a jejich závěrů (odst. 1 písm. h)).* Pokud konzultace provedeny nebyly, mělo by to být v naturovém posouzení uvedeno.
- Posouzení obsahuje opatření pro vyloučení a zmírnění negativních vlivů, ale tato opatření jsou nevhodně zařazena do komentáře hodnocení vlivů. Následně pak ale zcela chybí *porovnání míry vlivu zásad územního rozvoje bez provedení opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru s mírou vlivu v případě jejich provedení (odst. 1 písm. l)).*

Dodáváme, že v některých kapitolách naturového posouzení se navzdory jejich názvu řeší více témat (např. návrh zmírňujících opatření v odůvodnění hodnocení vlivu opatření). Vhodné by bylo strukturovat je podle jednotlivých odrážek vyhlášky (a ačkoli závisí struktura naturového posouzení na autorizované osobě, náležitosti jsou dány závazným právním předpisem, tedy vyhláškou a nelze je opomenout).

III. Obecné sdělení k pořizování A1ZÚR LBK:

MŽP v souvislosti s aktuálně probíhajícím pořizováním koncepce Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje 2019 zmiňuje základní principy z hlediska zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“) a zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o geologických pracích“), které je nutné dodržovat i při naplňování Zásad územního rozvoje Libereckého kraje:

Ochrana ložisek nerostných surovin jakožto součástí přírodního bohatství vyplývá z článku 7 Ústavy České republiky a jejich využití, pokud naplňuje cíle státní surovinové politiky ve smyslu §4a odst. 6 zákona o geologických pracích, je veřejným zájmem. Z tohoto důvodu musí být nepřemístitelnost ložisek nerostných surovin nadále respektována i v jiných řízeních týkajících se území a jeho využití. Hodnotami z hlediska ochrany a využití nerostných surovin se na území kraje rozumí plochy pro těžbu nerostných surovin. V tomto smyslu jsou ložiska nerostných surovin významné, nepřemístitelné a neobnovitelné zdroje a rovněž zákonné limity území, a proto je při územně plánovací činnosti nutné vycházet z podkladů o zjištěných a předpokládaných výhradních ložiscích v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 horního zákona a v souladu s ustanovením § 13 odst. 1 zákona o geologických pracích ve vztahu k ochraně zjištěných a předpokládaných ložisek nerostů, což v daném případě představují veškerá ekonomicky významná ložiska nerostů a prognózní zdroje a rovněž zdroje podzemních vod, které mohou být předmětem budoucího využití.

Při využívání území je nutno respektovat všechny formy ochrany ložisek a ložiskových území, tzn. veškerá výhradní ložiska, chráněná ložisková území, dobývací prostory, dále ložiska nevyhrazených nerostů a významné prognózní zdroje. Je nezbytné využívat tato ložiska nerostných surovin v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence
podepsáno elektronicky

Na vědomí

MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků – zde

MŽP, odbor geologie – zde